Бухы ороныуудай пролетариат, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удэ Горкомой орган

№ 45 (3356) | 1942 оной февралиин 21, сүхэ та | СЭН 15 МҮНГӨӨ

УЯЛГАТА ТУШААЛГАНУУДАЙ БОЛЗОРЬООНЬ УРИД ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

Совет Түүгэй ороной олон мянган патриотуудай социалистическе эхе орон ба фронтдо шухала бухы зүйлнүүдые шууд түргэн бүтэсхэ эльбэг өнжөр үгэлэ гэнэн нигэл хүсэлдэр нэбтэрөн, ажал хүдэлмэрэе сэргэй чеынхеэр шэнэхэн табиха, гайхамшат баатаршалгануудые гаргажа ба"на.

Бухы юумэе фронтын туһада бухы хүсэе шэлэгтэй тулгаа зоригуудта зориулаа—хүн бүхэнэй хүсэл, эрмэлзэл болохой.

Манай республикын колхозууд болбол «...Эрэгтэй ба эмэгтэй колхозчинуудай сойдымгее таниалгын дээрэ есэгэ стсаршагүйгээр хүдэлмэрилжэ, фронтыо ба эхэ ороныо улам улам өргөө тарган нэмэгдэ үгэхэ, ажаглгаараа тууһай эдэлэхэ таниухань нигалгэ гэнэн нүхэр Сталинай үрэгэ бодото хаань бөөлөгдэгэй тэдэе большевистска ополгоо гарганшаа нэмэ ажалгаанууд туйлажа байнад. 1941 он гэтэр хүдэе-ажахын продуктнүүдые туштагта үлэгнүүдэд болгоһоонь хэгэн ёдэ үнэн ба үлүүдэн нуйсэгжэ. 1942 оной гүсэбэ хүүрэлгэлэ зорюулан колхозууд өгөгдөө ба нэмэ туштаажаа гаргаа ороной оборонай фондто 2441 центнер мэнэ, 1312 центнер һу, 23271 хаһаг ашаа, 57518 үнэгэ 3570 центнер талха, 2000 гектар центнер овощь ба картофель үгэһэн байха юм.

Энэ жилэй тусэйнүүдые гүйцэдхэн тулее тэмдэг урда нүсыгнаа улам анхаатайгаар абуулгаджа байна. Олон тоото трактор колхозууд нэгэтэй квартал соо нэхэ. Һу ба бусад продуктнуудые туштагта хаабаринуудтаа фронтдоо эхээр хүүрэгэд, улаатаг һарагнуудайгаа оруулжа эхилэгэй Ждановтоо. Зөөлэн айлгагай колхозууд ба колхозчинуудай мэнэ дүнгэтэ тусэбэе 224 процент гүйцэтгэлтэй, тарилгаанай—345 процент, ыхтынгаа—195 процент дүүргэбэ.

Гэхэ зуурта, зарим колхозууд ба айлгагууд мэнэ, һу туштаагаа тусэбүүдэй гүйцэдгэлые таниалгаа оруулаа гэбэл: Баргажанай айлгаг—мэнэгэр 15.8 процент, түүгээр нэмэ 1.4 процент Прибайкальска айлгаг—мэнэгэр 1,1 процент, түүгээр—4.6 процент. Торбагатайн айлгаг—мэнэгэр 0.3 процент, түүгээр 1,4 процент дүүргэбэ байна.

Тэрэнэһээ талха, үлэгнэ туштаалгануудаа хүүрэгэгүй аах, һу ба бусад продуктнуудаа худалдаг ушаг эзэрэ нютагуудта үгэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Усть-Кяхтын сельсоветэй Калинигай нэрэмжэтэ колхоз 2672 литр һу, Иволгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ артель 400 тухай литр һу далгүүр дээрэ тарган худалдаһан байха юм.

Хэдэ хэдэн колхозуудай хүдэлмэрилэгшэд болбол «зарим үнэгэнай шэрэгэ, нохоорангуудай һу багые үгэнэ. Һу туштаахэ гүсэбэе хабартаа ба зунгаа нусалгуулхэбли» гэдэг үнэрэтэй жолгүүлэйнгээ алдуунуудые дабтанха.

Иимэ ушаг нуудэ дээрэһээ шалгагаалан, энэ жилэй эхин квартал соо туштаалгаа һүнэй гүсэб, февралиин 10-ай мэдээгээр республик дотор нигэл 7,2 процент дүүргэгдэд байна.

Тэрэшэлэн арһа ба үбэ туштаалгын гүсэб мүнөө өгүүтэр дүүргэгдэгүй байнаар.

Эдэ дутуу дунгануудые юуна дэлгэнэ тохёолдоб гэбэл, Бэлдхэлэй эмхи зургаануудаа, Айсовет-эй гүйсэдкомуудаа ба сомоной советуудаа хадаа нүүдэ-ажахын продуктнуудые гүрэндэ туштаагаа гүсэбүүдэй нүйсэгхэлгэдэ саг үрэлжын шалгалта хангагаа. Өөрөө зүгөөр бүтэгэ ябадалда хайдаһан байгаа.

Нютагуудтаа партийна, советска организацинуудаа ба нэмэгдэ бэлдхэлэй эмхи зургаануудаа колхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые хадаа нусалгаһан нутуу, нюдэнгуудые ойрын саагта усалгажа, үлэгнэ туштаалгануудаа болгоһоонь үнэн дүүргэхэ хэмжэгүүдые абаа ёёстой.

Үлэгнэ туштаалгануудайгаа гүсэбүүдые болгоһоонь үнэн дүүргэхэ аргаа болгоноогуудые колхоз бүхэндэ, колхозчин бүрэдтэй.

Немецко-фашистска хэрэгшэдые үнэлэгдэгэ үгы хэтын гүнөө героическа гүсэдэнь баатар Улаан Армиигаа, ингаг эхэ ороныо али бухы арга шадалгаа гүнэлжа гэһэн ажалда бүхэнэй патриотическа үүсхэлые толгойлхо шухала.

Гүүнэй гүсэбые гүйцэтгэлгэ хадаа тарилаан, нюдэлгэйнгаа ургаса бүмал ажалайнгаа алдаг үгэлгые дэшэлүүлхэ ябадалтай гаһалгагүй нэгтэ толгойтой. Тиимэһээ, гайхамшат баатарталгануудые гаргаан толгойдо ашалгагдаһан туйлажа байгаа ажалтай фронтын гвардеецүүдэй үнэтэ дүй дүршэлэй үндэр нэгэ жэшээнүүдые бүгэдэнтэ дамжуулан, социалистическа ажахыгаа улэ һоо удаагаа үргэхэлгэ—бидэнэй нанган уялга мүн.

Гүрэнгээ үгэһэн мянган, тоёон, талхан, һу бусад продуктнуудайнай килограмм бүхэн хадаа хоолто дайсанние бүгэ нэгэ сохиго хүсэгэ бомбо болгосхо байһанние мэдэхэ хэрэгтэй.

Гүрэнгээ үгэхэ ёёстой продуктнуудаа болзорьёонь урид тулгаажа фронтдоо туһалгаа, үнээгэ дайсанаа эсэслэн дараха ябадалые түргэдхэлсэе, нухацуд!

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

СССР Сүүзэй Буу эзбэгэй Наркомэдэй хүдэлмэрилэгшэдые орденуудаар шагнаха тухай

Буу эзбэг бүтээлгын талаар правительствын даалгабариие жэшээтэ һайнаар гүйсэдхэнэйнь түлөө шагнаха:

Ленинэй орденоор Гинделсон Соломон Савельевичые—НР 74 гэдэг заводой главна инженер.

Ажалай Улаан Тугай орденоор Скаржинский Дмитрий Федоровичые—НР 69 гэдэг заводой главна инженер.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1942 оной февралиин 6.

Немецко булимтарагшадта эсэргүү тылдахи партизанска тэмсэлдэ шэн габьяа ба эрэлгэт зориг гаргаһанайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указаар шагнагдагшад:

Ленинэй орденоор: А. Ф. Боголюбов, А. М. Дрейман, Г. Н. Кулаков, Д. Н. Медведев, В. П. Мыларщиков, И. Н. Назаров, А. Е. Савушкина, Д. Д. Староверов, В. Ф. Федоров, А. К. Флегонтов, А. Шумов.

Улаан Тугай орденоор—55 хүн;

„Хүндэлэлэй тэмдэг" орденоор — 28 хүн;

„Отвагын түлөө" медальнуудаар—16 хүн;

„Дайсанай гаһьяагай түлөө" медальнуудаар—57 хүн шагнаха.

(ТАСС).

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нухэр Банников Б. Л. гэгшые һомо хэрэгсэлэй Арадай Комиссарта томилбо.

СССР-эй Совнарком болбол һомо хэрэгсэлэй Арадай Комиссарай нэгэдэгти орологшо то нухэр Хрупичев М. В. ба һомо хэрэгсэлэй Арадай Комиссарай хоёрдохи орологшодо нухэр Горемыкин П. Н. гэгшэдые томилбо.

Советскэ Информбюроһоо

Февралиин 18-ай үдэшэн мэдээсэл

Февралиин 18-ай туршада манай сэргүүд немецко-фашистска сэргүүдтэ эсэргүү дайлгаһан, техникэ ба амиды күсэгүүдэйнь талаар дайсаниие ехэ гэлтэ орууллба.

Февралиин 17-до болоһон агаарай байлдааануудта 7 немецко самолет үгтэгдэгэнэ, эсэ оторонуудаа дээрэ дайсанай 28 самолет үгы хэгдэбэ. Бүгэдэ энэ үдэр 35 немецко самолет үгы хэгдэбэ. М.-хойгоо 9 самолетоо гэдэг.

• • •

Февралиин 17-до манай артиллериин частьнуудаа 9 немецко танк, сэргүүдтэ ба автомашина, штабной 5 автобус, һомо хэрэгсэлэ тээһэн 160 автомашина, 23 полевой ехэ буу, 20 миномет, зенитно-пулеметно 5 үүр нуты хэгдэн ба һэлгэгдэнгээ дээрэ 3 батальон шахуу дайсанай ябган сэргүүдые тараан сохиһон ба зарим үгы хэгдэн байна.

• • •

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ абуулгаһан хэжэ байһан манай бүүлгэлгэн подразделени дайсанай эсэргүү тэсэ шаяа байлгаа гэжэ, хоёр өдэ буу, 23 пулемет сэргэй эсэргэ тээһэн 93 автомашина, һомо хэрэгсэлэ ба гэрэлтэй хоёр склад үгы хэжэ, бүүлгэлгэн 25 үүр дайсан һэлгэбэ. Гитлеровецүүд 256 солдат ба офицерые алуулаа. Фронтын ондоо нэгэ участок дээрэ нухэр Тихомировай командалдаг подразделениин боецүүд дайсанай нүсэжүүлэгдэһэн автальной контратакые гэдэргэнь сохиго, дайсанай 189 солдат ба офицерые үгы хэжэ, 8 пулемет, 60 автомашина, радиостанци, хэдэн чинаг һомо ба бусад трофей булаан абаба. 12 немецко солдат плендэ баһа тушаагдаа.

• • •

Нухэр Бузнецов гэгшэн командалга доро ябаһан манай боецүүд (Калининска фронт) томо немецко частиие ная бута сохёо. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 600 гаран үхэр үлэбэ. Ондоо нэгэ участок дээрэ нухэр Лыскин гэгшэн командалдаг танкова подразделени моло-шо, ойгоор бэхижүүлэгдэһэн немецко буудалгые 10 үүр, 8 ехэ буу, хэдэн арван гитлеровецко солдат ба офицерые үгы хэгдэн байна.

• • •

Улаанармеец-автоматчик А. Кудинов гэгшэ П. гэдэг тосхоной түлөө болоһон байлдаанда дайсанай 8 солдатые хүдэн һалгаагаад 1 немецко солдатые плендэ абаа. Энэ байлдаанда нухэр Кудинов немецко 2 пулемет ба 4 автомат булаан абаба.

• • •

Смоленскэ областиин территориин дээрэ абуугаа хажэ байһан партизанска нэгэ отряд Н. гэдэг нуурин газарһаа дайсаниие үлэн гаргаа. Партизануд немецко гарнизониие удаан саг соо хүлээжэ байһанайнгаа һүүлэ энэ нуурин газарта сугарсан ороод, дайсанай 50 солдат ба офицерые, 16 жандармые үгы хэгэн байна. Гарнизониоо үлэһэн хүнүүдынь ойрын ой модон худар тарьедаг тосхоо Партизануд тарьедэһэн немецко солдатуудай хаһаг 400 винтовко, 3 ехэ буу ба 35 пулемет булаан абаа.

• • •

Манай боецүүд 455-дахи немецко ябган сэргэй полкдо үгтэһэн 1942 оной январиин 30-ай приказые булаан абаба. Энэ приказ соо һүүлэй байлдаанда тус полкын гэлтэ үзэһэн тухайда нигэжэ хэлэгдэһэн байна: «Хатуу зоригто 66 офицер ба унтер-офицернүүд энэ байлдаанда үхсэ. Биндэнэр өөрынгөө полкын командир-полковник Метуне гэгшэн нүүшаһандэ гаргуулгаһан. Тэрэнэһээ гадна капитан Гартман, лейтенант Штрейхер, полкын штабай начальник Гроссман гэгшэд нүүшэбэ».

• • •

Январьда германска командованиин болбол Франциһаа советско-германска фронтдо 225-дахи ба сэргэй дивизиин 333-дахи полкые хаяа һан. Тус полкын 8-дахи ротын алаачаһан унтер-офицер Альберт Шваи гэгшэн дневникдэ газарһаа дайсаниие үлэн гаргаа. Партизануд немецко гарнизониие удаан саг соо хүлээжэ байһанайнгаа һүүлэ энэ нуурин газарта сугарсан ороод, дайсанай 50 солдат ба офицерые, 16 жандармые үгы хэгэн байна. Гарнизониоо үлэһэн хүнүүдынь ойрын ой модон худар тарьедаг тосхоо Партизануд тарьедэһэн немецко солдатуудай хаһаг 400 винтовко, 3 ехэ буу ба 35 пулемет булаан абаа.

• • •

Манай боецүүд 455-дахи немецко ябган сэргэй полкдо үгтэһэн 1942 оной январиин 30-ай приказые булаан абаба. Энэ приказ соо һүүлэй байлдаанда тус полкын гэлтэ үзэһэн тухайда нигэжэ хэлэгдэһэн байна: «Хатуу зоригто 66 офицер ба унтер-офицернүүд энэ байлдаанда үхсэ. Биндэнэр өөрынгөө полкын командир-полковник Метуне гэгшэн нүүшаһандэ гаргуулгаһан. Тэрэнэһээ гадна капитан Гартман, лейтенант Штрейхер, полкын штабай начальник Гроссман гэгшэд нүүшэбэ».

• • •

Январьда германска командованиин болбол Франциһаа советско-германска фронтдо 225-дахи ба сэргэй дивизиин 333-дахи полкые хаяа һан. Тус полкын 8-дахи ротын алаачаһан унтер-офицер Альберт Шваи гэгшэн дневникдэ

Февралиин 19-эй үглөөнэй мэдээсэл

Февралиин 19-эй урда һүүнэй манай сэргүүд немецко фашистска сэргүүдтэ эсэргүү дайлгаһаа эдэбхитэй абуулгануудые хэжэ үргэлжэлэбэ.

• • •

Баруун фронтын участогуудай нэгэдэгти манай боецүүд у агшаа хабшаа нуурта 2 немецко танк, нэгэ үхэр буу үгы хэгэн ба дайсанай хэдэн блиндаж ба тамшейнүүдые мэдэн абаһан байна. Дайсан болбол 150 солдат ба офицерые алуулжа гэбэ. Фронтын ондоо нэгэ участогта манай бүүлгэлгэн нэгэ часть дайсанай хатуу шанга хэдэн контратакануудта хаяху сохиогдоноо дэмжэгдэ доёлгоо хэжэ оёоо, хоёр һүүрэн гаргаа ябган. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай солдат ба офицернүүдэй 200 шахуу үхэр хэгдэбэ.

• • •

Нүгэй 8 тагнуулшад нүүдэн харааные дайсан шалгаа дайсанай ара талаа нэвтэрэ, хоёр немецко хамгаалгааные алгаа. дайсанай 20 солдатай хороо һүүдэн бэхижэ бута татежаруулжа байна. Дуно шалгар байгаа блиндаж соогоо бүлэг немецко солдатуудые гүйлгэжэ тарахада винтай тагнуулшад пулемет ба автоматуудаар буудаһан байха юм. Энэ бүгэдэ газа зарим нэгэ гитлеровецүүд бээ абаржа, башкинь сүн үгы хэгдэ. Манай тагнуулшад трофей абаад, частьдаа бусажа ерэ.

• • •

Сержант нухэр Сульжененко гэгшэ һүүлэй үдэрэгүүдтэ ябган сэргэ ба танкые эсэргүү 100 гаран немецко минь олоно, алуулгүй болгоһон байна юм.

• • •

Ленинградска партизануд дайсанай арга талаа гоёр недели соо дайшалхы абуулгануудые хэжэ зуураа, үүсэл бэшэ мэдэгдэхэ ёёноор, 45 немецко офицер ба 650 солдатые, нэгэ танк, автомашина тээһэн 93 автомашина, 2 үхэр буу, 23 автомашина үгы хэгэн ба 15 сүүрэг һомо хэрэгсэл хадгалаһан хэдэн складнуудые тайлаа бута татежаруулжа, мүн полевой телефонно хэлхээ холбоонай хэдэн линиинүүдые гэмтээгэн байна.

• • •

«4—5 үүр соо болоһон байлдаануудай үеэ манай батальон болбол һэ бүүгүй болгосо соо гаргажа, 80 процент хүнөө гэ... Улаанармеец эмхи тураг алдан тарьедэ. Офицернүүд хатуу тарьедэжэ ябаһан солдатуудые гэмтээгэ гэжэ ешэ ороноо байна. Тиймэ тулаанда ерэ, мүүдэйнгээ үгы дуулгагүй ...гэжэ ябагаа ...хэлжэ ...ябаһан ...гаргаа. Би болбол эдэ хүүнэ...

...шын бэшэгые Данциг гороһоо сентябриин 2-то абаа һэн. Энэ городой бухы шахуу эрэнгүүд армиа элсүүлэгдэ гэжэ һамгаанги бэшэ һэн. Хоол хүнэйнэй байдал нэйгабтар ехэ бэрхэшэлтэй болоноой. Городой үйлсеер нүхэ...гүдэлгүүлжэ ябаха ушаргууд ...а урдалнайхиһаа олоноро. Ганцашье нанцайшуул бэшэ, харин залуушье хүнүүд үлдэжэ, хүйтэ...бажа ба бэшэшье ондоо үбшэ...гүүдтэ үлэгэр болоноой гэжэ һамгаанги бэшэһэн байна. Һүүлэй нарын туурша соо миниий һаанай байдаг гэрнэ 6 хүн үлэгдэн байна»,—гэжэ ябган сэргэй 183-дахи дивизиин 351-дахи полкноо плендэ абтаһан солдат Пауль Хаарта гэгшэ хөө өнэн байна.

• • •

«Немецко сэргүүдэй дайшалхы үсэл зориг эсэ эрэгтэр нухараа. Хэгэтэй-ехэ тоолгор болоо гэжэ үүгэдөөрөө мэдэгдэ болно. Росс...эй ...ябалаа нэйгабриигүй хэгэт болоо гэжэ бүгэдөөрөө ...ааа хэлэлцэг. Тиймэ тулаанда өөрынгөө аяа баеые аяа шадаа арнараа ...гаа гэжэ ...болгодог болоноой. Ой соо 6 ...ан блиндажуудые ябашье алдаагүй гэһэн залгаатые январиин 25 ...а манай юто абаһан байна. Тэд болгадууд хаяа ороонуд до...болбо гэжэ мэдэгдэнэ. Нүүн ...гэрэнэ ...ааа ...ааа ...ааа

НАНГИН УЯЛГА

★ ★ ★

Гүрэндөө мяха, тоһо ба бусад зүйлнүүдые тушааха түсэбүүдээ болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжо колхоз бүхэндэ, колхозник бүридэ бии

ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭБЭ

Калининай нэрэмжэтэ (Хори) колхозой членүүд эхэ орондоо ба фронтдоо элбэг ехэ продукци үгэхые эрмэлзэн, хүсэн түгэлдэр далайсатайгаар хүдэлмэрилжэ, алибухы хэмжээ-нбуулгануудые бэелүүлгээр аймаг дотороо түрүү һууринуудай нэгые эзэлбэ.

Үнэрэгшэ жэлдэ 12,6 центнер тоһо тушааха түсэбөө август һарада гүйсэдхөөд, 1942 оной-хёо гүйсэдхэлгэдэ центнер тухайе тушааһан байна.

Тэрэшэлэн 1941 он дотор гүрэндөө 86 центнер 50 кило мяха үгэхэ ёһотой аад, 200 гаран центнер тушаажа, ? жэлэйнгээ даабарие хушаһан байха юм.

Тэрэннһээ гадна, артелийн правлени болбол колхознигуудайнгаа дура хүсэлые ханган, оборонын фонддо 1 центнер тоһо, нилээд ехэ мяха үгөөд, мүнөө үедэ 50 хони, 15 үхэр ба 8 гахай шахажа байна.

Һаатар Улаан Армиингаа алдарта кавалеристнүүдтэ зорюулан хурдан шамбай 20 хүлэг бэлэглэбэ.

Калининайхид болбол энэ жэлдэ бүтээгдэлэ хүдэлмэринүүд, тушаагдаха продуктнүүдай түсэбүүдые дээдэ зэргэй шанартайгаар үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ хамсыгаа шамажа хам оронхой.

Р. Байкалов.

ЮУГЭЭР ТАЙЛБАРИЛХАБ?

ХОРИ. Анагаай соционой «Сталинай Зам» гэжэ хүдөөжэхэнэй артель 1941 он дотор гүрэндэ уялгата ёһоор тушаагаагүй, 4 центнер үрэтэй үлэбэ.

Тэрэнэ гадна, тус колхоз 1942 оной турша соо 45 центнер тоһо тушааха ёһотой аад, энэ жэлэй нэгдэхи кварталай хоёр һарын дүүрэгээ байгаа граммые тоһо тушаагаадуй байна. Тоһоной орондо тушаахын тула һу суглуулһан болобошье, тэрэнээ хоёр—нэгэн килограммаар хубаажа, оныхи хубаһань гаргашалхаһаа гадна, үлеошьень машиндаа оруулбэ.

Энэ ямар юугэр тайлбарилгаб Гүрэндөө тушаажа гүйсэдхэхэ үлгануудтаа тон харюусалгаүйгөөр ба тунайша хойрлогоор хандаһан ябадал болоно. Энэ ямагтал артелиин хүтэлбэрилгэшэд зэмгэтэй.

Гэхдэтэй хамта, сомоной советэй исполком, аймагай эмхи зуулгануд ба аймаг Земхлебай Наркоматай этигэмжэтэй юу хамажа байхаг юм гэжэ асуулгаар болоно.

Гүрэнэй эрилгэнүүдые болгоор соонь ба урилгалан гүйсэдхэхэ—колхоз бүхэнэй, тэрэнэй хүтэлбэрилгэшэ ба член бүхэнэй эрюун уялга, хуулиг үүргэ юм.

Тиимэһээ, энэ хэмгые тойно татагшал, таньлалда оруулагшаг харюусалгада хабгаанууллагаха ушартайнь элитэ.

Б. Аказов.

ХООБЭР ҺАМНАЖА ТУШААХА

Ямаагай хеебэр һамнажа абаха ябадал мэнай республика дотор үнгэрэгшэ жэлтэ эхин түрүүшынхеэ эмхидхэгдэһэн юм.

Бурят-Монголой колхозуул 1941 ондо 5 тонно хеебэр һамнажа, тэрэнэйнгээ 3780 килограммынь 40 тонно нооһотой орондо гүрэндөө тушаһаан байна.

Энэ хүдэлмэрие эмхидэгдэгээ эрүүлээд бүйбал 8 тонно хүртэр хеебэр абаха арга болоожотой байнабди. Хеебэр һамнагые мүнөө жэлдэ бүхы колхозуудта, хаһа сиг соонь эмхихэжэ, уялгата тушаалгануудта оруулха шухала.

Хеебэрөөр ёёһон хубсаһан хүнгэхэн ба хулаан, бэли бүхэ ба бэлэ тэрамжатай байгаг.

Тэрэнэ гадна, хеебэр хапаа ажахыда ашаг өгөөр оруулха ба үнэн хэрэгтэй эдэлэнүүдые элбэгжүүлхэ асуудалые шийдхэлгээ шухала байна.

Иимэ шухала эдлэл болоогоо эүйлые хаһа соонь һамнажа абангүй хаябал, колхозууд ба совхозуудта хоолой болохо байһаниие мэдэхэ хэрэгтэй.

Тиимэһээ, ямагдаа баранхань һамнажа абахын тулада колхозуудай тонишод ба тэргэшэлэн хүтэлбэрилгэшэд ачаралта тэбиха үлагаатай

С. Васильев.

МОСКВА УЛААН АРМИИНГАА XXIV ОЙЕ УГТАНА

18 ТАНК УЛААН АРМИДАА БЭЛЭГ

Энэхэ предприятиин залуушуудай бригада 18 танк зайлбарилаад, Улаан Армиидаа бэлэг болгон сэрэгэй түлөөлэгшэдтэ тушаһаан байна. Эдэ танкнуудые зайлбарилха бүхы хүдэлмэриие уул ажалнаа сүлөөтэй сагтаа эдлэн байна. Нухэд Нарядчиков, Марченко ба Орлов гэгшэдэй бригад болбол үдэртөө уул хүдэлмэрлээ хэжэ дүүргээд, үдэшэ болоходо тэр танкнуудые зайлбарилжа эхилэлэ байна.

Эдэ бригадануул февралиин 2 болгор үшөө гурбан танк зайлбарилха уялга эзэлбэ. (ТАСС).

МОСКОВСКО СЭРЭГЭЙ ОКРУГОЙ ЧАСТЬНУУДТА ИСКУССТВЫН МАСТЕРНУУД КОНЦЕРТНУУДЫЕ ТАБИХАНЬ

Улаан Армиин XXIV ойн үдэр ба тэрэнэй урда тээхи үдэрнүүдэ столицын эстрада ба театрнуудай артистнуул Московско сэрэгэй округой частьнуудта, МПВО-о, госпитальнуудта ба вокзалнуудай дэргэлэхи агитпунктнуудта гайн үдэрэй ехэ концертнүүдые табихань. Эдэ концертнүүдта гуталай артистнуул, музыка хүгжэмые надагшадай бүхэ союзта ба улаатоорондын конкурснуудай лауреатнуул хабаадалсаха байна.

Февралиин 20-до Чайковскыи нэрэмжэтэ зал соо ба февралиин 21-дэ Союзуудай байшангай колонно зал соо искусствын мастернуудай концерт гэжэ хоёр ехэ концерт табина.

Бүхэсоюзна шүүлэй концертнаагаалаа болбол сэрэгэй частьнуудта, госпитальнуудта ба агитпунктнуудта ябажа февраль һара соо 500-һаа үшөөн бэшэ концертые табиха һанаашалгатай.

(ТАСС).

Пленде ороһон финскэ сэрэгээрхинэй үгэ

(Пленде ороһон финскэ сэрэгээрхинэй нэгэдэхи конференци дээрэһээ)

Пленде абтаһан сэрэгээрхинэй лагерьнуудай нэгэндэ советэй пленде байһан финскэ солдадуудай 1-дэхи конференци энэ оной январьда болоожо үнгэрэһэн байна. Финляндиин эдлэб олон үе хүн зонние түлөөлөһэн 144 делегат энэ конференцыда һуулсаба. Делегатуудай дунда хүдэлмэрилгэ, инженер, агрономууд, тарьяанууд, багшаа ба ой модо отолгоонд байлсаба. Финляндиин эдлэб политическэ партиа ба бүлгэмүүдтэ хабаатай хүнүүд конференци дээрэ үгэ хэлэһэн бэшэ юм.

«Финляндиие үхэлбэсонь яажа абархи ёһотойб?»—гэһэн нэгэ асуудалые конференци дээрэ хэлсэбэ.

Элидхэлэй һуулсэр үгэ хэлэлгэнүүд эхилээ. Булимтаралта гэхэ гэһэн үшөр удхагүй тэмцэг энэ дайн уруу Финляндиие татажа оруулһан. Рюти—Таннерай правительство халаа мүнөө обогүй хаошалай эрмэг дэрэ аса хэлэ байна гэжэ үгэ хэлэһэн пленно сэрэгээрхин бүгдээрээ тэмдэглэһэн байха юм.

Үгэ хэлэлгэнүүдэй дүүрэхэлээр конференцин президиумай гишүүн Мюкко ба президиумай гишүүн Луото Торстен гаршэд хэдэн олон делегатуудай дурадхаһанай ёһоор финскэ арадта ба финскэ армиин солдадуудта пленде ороһон финскэ сэрэгээрхинэй 1-дэхи конференцин зүгөөс хандаһан бэшэгэй проектые уншаһан байна. Тинхэдэ Ахти Мюкко болбол финскэ хэлэн дээрэ, Луото Торстен хадаа шведскэ хэлэн дээрэ уншажа үгэһэн байха юм.

Конференцин делегатуудай энэ проектые шүүмжэлэлгэ ехэ эзэлбэтэйгээр хабаалсаба. Интэжэ һанаа болоо андаалаһан мэдэлсэһэнэй һуулсэр хаһалга бэшэгые үүдэр дуулга табиба. Энэ хандалта бэшэгые ба тэлха гэжэ 144 делегатуй бүгдээрээ нэгэн һанаагаар гарга үргэһэн байха юм. Тэрэ бэшэг дээрээ бүгдээгээ гараа табиба. Тинхэдэ ооһэд ооһэдынгээ нэрэ обогые, профессие ба ямаһан сэрэгэйнгээ частиин нэрые заажа үгэһэн байна юм.

Тинхэжэ тус конференци болбол мүнөөдрөө асуудалые байна.

(ТАСС).

Түлэр хартын транспортын главна сэрэгэй прокуратурада

Түлэй тоёо түмэр хартын транспортын сэрэгэй прокуратурын органууд болбол цистернэ ба вагонуудые гэмтэ нуугаар хэрэглэһэн түлөө түмэр хартын транспортын хэдэн хүдэлмэрилгэшэд ба бүсад нарьсамжуудай предприятинуудай тэдэн хүтэлбэрилгэшэдые толгойн хэрэгэй харюусалгада хабаалсаба.

Горьковско түмэр хартын Киров станци дээрэ вагонуул ба цистернэнүүд сагаа нугэлжэ баатагсолгог байгаа. Эдэнэй зарыманшинь 10—20 сүүдхэ мянга байдаг байна. Шэрэтэ составынгаа мянга зогсоохонгой түлөө Киров станцин начальник Титов, тэрэнэй орлогшо Шевцов гэгшэд сэрэгэй трибуналта шидхэгдэхэ гэбэл: Титов—таван жэлэр, Шевцов зургаан жэлэр түрмэдэ һуухаа болоо.

Улан-Удын станци дээрэ болзортой түрэгөөр ябуулгадаха ёһотой вагон болбол товарна дворой шэнэгүшэ Белозеровтой гэмэр 18 сүүдхэ мянга зогсоһоо байна. Белозерова болбол гурбан жэлээр түрмэдэ һуухаар шийдхэгдэбэ.

Мүн тэрэшэлэн вагон ба цистернүүдые зогсоон байлгаһанайнгаа түлөө Владивостогой заготзерноой городской базын директор гурбан ба Желтый хэрэг станци дээрэх нефтебазын директор Бабоев гэгшэ хоёр жэлэр түрмэдэ һуухаар шийдхэгдэбэ.

(ТАСС).

ХИЛЫН САА ҺАЬАА!

Советскэ Союзда шэнэ урьһалаамжа үгэхэ тухай Рузвельтын мэдүүлэг

ВАШИНГТОН, февралиин 17. (ТАСС). Советскэ Союзда нилээд ехэ шэнэ урьһалаамжа үгтөө гэжэ гүгэжэ пресс-конференци дээрэ мэдэлгэлэ Рузвельт болбол урьһаар гү, али арендаар зэр зэбэгүүдые үгэхэ гэһэн хуулида үндэлэлэн Советскэ Союзда үгтэхэ [illegible] урьһалаамжа сүн хубаалгагаа, ушар шэнэ дээрэ Россиин уруу сэрэгэй материалнуудые таньлагаргаагүйгөөр ябуулжа байна ябаалые хангахын тулда [illegible] урьһалаамжа үгэхэ тоолохуда болоохой гэжэ Рузвельт хэлэгүүлэн байна. Тусхай хэмжээтэй тоото сэ эгэй материалнуудые гүйцэтгэһэн болбол соогоо Россиин уруу ябуулгагаа тухайда сэлэсэн нөөцөө намар баталагаһан бэшэгаа гэжэ Рузвельт тэмдэглэл, энэ материалнуудые ябуулха гэрэг дэлгэрэнгүй, ямаар һаранууда тусбөөр бага зэргэ хоёрдоһон байна.

Югославска партизанууд германска сэрэгэй поездые хүмэрюулэ

СТАМБУЛ, февралиин 17. (ТАСС). Энэ мэдэгдэһэнэй ёһоор, Нйш—Белград гэжэ хоёр городой хооронохи түмэр харгын Вела Паланка гэжэ станци дээрэ неделя ураа тээ югославска партизанууд болбол немецкэ солдадуудай һуужа ябаһан поезые усалгуулха ябаадые эмхидхэһэн байна. Тингэжэ хэлэн вагонуул эблэрэгдэ, нилээд олон солдат ба офицернүүд алуулһан ба шарагдаһан байна. Нэгэ Сад гэжэ городо партизанууд болбол венгерскэ хүрүүлшадта добтолго хэжэ 5 хүнниень алаа. Тиихэдэнь венгерскэ эзэмлэлгын засагаархин хадаа гражданска хүн зоной гундаһаа яма шье гэм зэмгүй, юрэ барианда байһан, 55 хүнние буудажа сагсалһан байха юм.

Норвегидэ хэһэн гитлеровскэ террор

ЖЕНЕВА, февралиин 17. (ТАСС). «Нейе Цюрхер Цейтунг» газетын копенгагенска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Норвегиэ ехэ олон арестнуудые хэгэн гэжэ эхилэн байна. Гестапоцууд Норвегиин урьд шэнэрта англичануудай добтолгонуудые хэхэ үедэ тэдэнэртэ туһалаамжа үзүүлээ гэжэ һэжэглэгдэһэн норвежскэ офицернүүдые түрмэдэ хаажа байна. Арестовалуулагдаһан хүнүүдэй дунда үйан сэрэгэй флотой ба авиациин офицернүүд бии. Олонхиниинь коголиин үргөөгөөрхинтэй ехэ нягта холбоо барилцатай байһан хүнүүд байха юм. Мүн Англи уруу тэрьедэжэ ошоһон офицернүүдэй бүлэнэ ба түрэхид арестовалуулагдаһан байна. Мүльнэтэ дадлие шэнжэлэгшэ алдарта Фридтьоф Нансен гэгшэн хүбүүн архитектор мэргэжэлтэй Одд Нансен гэгшэ арестовалуулагдаһан байна. Мүн норвежскэ нилээд томон наймаашан Андресен гэгшэ арестовалуулагдаа.

Корреспондентын хэлэһэнэй ёһоор, арестовалуулагдаһан хүнүүд айхабтарлар тамалуудаг байна. Эзэмдэгшэдтэ ба квислинговскэ засагаархинда эсэргүү ябуулганууде хэ гэжэ һэжэглэгдэд арестовалуулагдаһан хүнүүд «мушхэрилэ» орондоойнгоо һуулсэр заабол үбшэн болоожо больницада эльгээгдэдэг байха юм.

ТЫЛДЭХИ ПАТРИОДУУДАЙ СОЛОТО ХЭРЭГҮҮД

Ажаүйлэдбэриин прэдприятинууд, олзоборилгын артельнүүд ба леспромхозуудай үнэн сэхэ патриодууд ажалай амжалтануудые туйлана

Олоп мэргэжэл шудалагшад

Улан-Удын станцин депогой хүдэлмэришэ ажалай бүтээбэл эрхим амжалтануудые туйлажа түсэгэй мэргэжэлнүүдые олоороо шудалан, алдарта Улаан Армиингаа XXIV жэлэй ойе угтахань.

Зэмсэгэй цехэй залуу хүдэлмэришэ комсомолец Мухаметов үйлэдбэ нэгнээ түсэбые үдэр бүхэндэ 187 процент хүртэр дүүргэдэг юм. Нүхэр Мухаметов хоёрдохи мэргэжэл шудалжа байна зуурта, гэрэй аанэ өхэнэр нүхэр Ковяровае 3-дэхи цехэй слесариин мэргэжэлэ һургаба.

Мүн энэ цехэй комсомолец нүхэр Соковников гэгшэ олон мэргэжэлэй шудалжа байна гэжэ слесариин ба машинистын ополгошын мэргэжэлнүүдые һайнаар шудалаад, үшөө электросварщигай мэргэжэлэ һуралсажа байха юм.

Коммунист-фрезеровщик нүхэр Добровский үйлэдбэриигээ үдэр бүхэнэй программые 425 процент бүтэнэ. Мүн Сталинска уялгагай зачачист сверловщица нүхэр Чи-кова гэгшэ үдэр бүхэндэ гурбан нормо үгэдэг.

Эдэ цехэйхи лучшиска методыгаар хүдэлмэрилэн, станогойнгоо жэжэ зайлабаринуудые өөһэдөө хэдэг болоохой.

П. Гаврилов.

Сэрэгэй гуримаар...

Улан-Удын станцин депогой комплексно бригада дайнай үе соо түмэр замай транспорт дээрэ лунинска хүдэлөөн улам бүрэ үргэлжэлэ гэһэн Наркомой захиралтатай танилсаад, сэрэгэй подразделени болон хүдэлмэрилхэ гэжэ шийдэбэ.

Нүхэр Николай Герцог гэгшэ сэрэгэй подразделениин командирынь ба Виктор Гордеев политрукынь болоогоон бэлэдэгдэбэ. Тиигэжэ тэдэнэр хүдэлмэреэ сэрэгэй гуримаар табижа захалаа.

Энэ бригада болбол өөрынгөө хүсэ шаналаар зэбэг багажа ба түхеэрэлгээ зайлабарилна.

Дайнай урда тээ, хүүшэ-һаа нугулгануудые хэрэглэнгүй хаяжа байһан юм аа, мүнөө тэрэнэ өөрынгөө хүсөөр шэнэлэн зайлабаринаад, хэрэглэгдэг болоноой. Тиигэжэ зэд детальнуул 60—90 түхэриитэ сэнтэй байдаг юм.

Энэ мэтээр тэдэнэр гүрэндөө хадэн зуугаад түхэриг алмалта хэнэ. Подразделениин командир нүхэр Герцог хүдэлмэреэ эхилэ һаан урда тээ зүблөө хэжэ, хаанаа ямар газарта хүдэлмэрилэ гэжэ лугуу лунда байһаниие нүхэдөө ээ хэлсэд, тэхээ һайнаар хүдэлмэриитэйгээ бригадаа һайнаар танилсуулаг байна. Политрук нүхэр Гордеев гэгшэ хүдэлмэришэдэй дунда ойлгуулгажэ хүдэлмэрие үргэлөөр ябуулна. Бригада һайнаар хүтэлбэрилгэнэйнгээ ашаа түй гэр. тус сэрэгэй подразделени болбол үйлэдбэриигээ прогаммые дэлгэлгүйлхын талаар һураагүй дэрэ болоо. Мүнөө энэ бригада хаяа үдэр бүхэнэ нормоёо 300 процентнээ доошо бэшэ хүүргэнэ.

Эрхим һайнаар хүдэлмэрилэг слесарь-лучшенецуул нүхэд Вашунов, Шабанов, Горлеев гэгшэд үдэр бүхэндэ 2—3 нормо дүүргэнэд.

Г. Петров.

Үдэрһөө үдэртэ үргэдэнэ

Байгша февралиин өхөөр Баруун-Тарбагатайн мехлеспунктын стахановецуудай зүблөөн болоожо, дүү гэһэн бүтэ гэһэн хүдэлмэринүүдэ дүнлэхэ зуураа, энэ һарынгаа заабаринуудые Улаан Армиин XXIV ой—февралиин 23 хүртэр, тэрэшэлэн нэгэлэгэ кварталайнгаа түсэбые мартын 25 болгоо сүм нүйсэдхэхэ шийдхэбэри абаһан байна юм.

Түрүүшэлэй энэ уялга хаанаар дамжагдэн, Улаан Армиин XXIV ойн нэрэмжэтэ мүрысөөн үргөөр дэлгэ жэ, бүхы хүдэлмэришэлые ханлуулба.

Модо отолгоо нүхэр Кирилл Маронов абаһан үнэтэй үнэн сэхэр бэелүүлхын түлөө тэмсэн, үйлэдбэриигээ даабаринуудые үдэр бүри 300 процент хүртэр дүүргэнэ. Тэрэннһээ гадна, өөрынгөө дүй мүнөлые хүрэнэ шүхэдтэ хубсаадаг.

Энэ хүдэлмэришэн, 16 нэһатай Л. Тупчиев гэгшэ дутуурнүүгөөр хүдэлмэрилэн, нэг модо 170—200 процент түйсэдхэдэг болоһоор үнинэй.

Модо отолгоо нүхэд Платонов, Жарков, Будажан Юрэлтуев ба Матвей Михайлов гэгшэд үдэр бүрэ 2 нормо үгэнэ.

Тэрэшэлэн урда тээнь гэр тойронхи ажал хэдэг байһан аад, модо отолгоо дээрэ хүдэлмэрилдэг болоһон эмэгтэй патриотууд нүхэд Фекла Рябова, Александра Атильдина ба Антонина Белых гэгшэд абаһан социалистическэ уялганууда ажалтатайгаар бэелүүлэн, даабаринуудые 150—160 процент гүйсэдхэнэ. Ажалайнь шанар саг үргэлжэ эрхим байдаг.

Модо отолгоо колхозниггуй кадрова хүтэлмэришэһөө гэзэгэнэгүй. Жэшэлхэнэ. Үнэгэтэйн сельсоведэй Оржоникидзиин нэрэмжэтэ колхозой членүүд нүхэд Мурзин, Соболев, Чернов, Петров ба Федор Во объевуд үнэгэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшэ харуулна.

Социалистическэ өрөлсөөнэ эрхим һуури эзэлбэй тулада сугаршагүй гаршагайгаар ажалладаг хоёр-гурбан зуугаад алдартэй зарга удрөөр үдэртэ үргэдэнэ.

М. Хондоронов.

Бусалма үдэр бэлэй...

Хюрөөгэй абиан таһалдаагүй. Шамбай хүдэр гартай һамгад басагад хүнэй тэбэрижэ хурахагүй бүдүүн улаан нарһа молодые хаха шуу хэшэжэ, сажан түлөө жирытэр обоолнод.

Хүн ин улаан шарайтай хүдэр шинжэг хүбүүд хүүли хүүлөөр талхануудые машина дээрэ тэргэдэ лэ иншэ тиишэнь ябуулна.

Энэ болбол февралиин 15-да. Улаан Армиин XXIV ойн нэрэмжэтэ воскресниттэ Улан-Удын талханай комбинатай хүдэлмэришэд ба аймаг-горшадай хадуунаар хабаалсажа байһан Чень мүн.

Воскресниттэ нүхэдэй-гөө дүй даһаа онсо гарга ан гаржа, эрхим һайнаар хүдэлмэрилгэшэ нүхэд гэбэл, комсомолой эхин организацин секретарь Екатерина Левчук, мүн Мария Котова, Елена Острикинсгэя, Геогий Бадгаков, Ирина Ефимова гэгшэд болоно.

Энэ воскресниттэ талханай комбинадайхид 60 тонно ашаг машинануудта тээжэ ба хэтэр арбаад кубометр түлөө хюрөөдэ жэ табиһан байна».

Тиигэжэ тэдэнэр 1200 түхэриг олоод, обороныи фондо тэрэнэ сүм оруулба. Энэ мэтээр мянга патриотууд о оной-гөө обороныи фондые улам бэрэ бахилгуулгаа байнхай.

А. Обусиусий.

Бурят-Монголой УНЭН
2-дохи нюур № 45

Харюусалгата редактор Д. ДАМДИНОВ.

Адрес редакции: Улан-Удэ ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 зв.; секретариата и отдела партийной жизни—2-23; сельскохозяйственного—7-55; отдела пром. и транспорта и отдела писем—5-07

Н—2895

Типография издательства республиканских газет БМАССР.